

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อที่จะศึกษาปัญหาการสอนวิชาพลศึกษา ตามหลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม ไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ชั้น ป.1-2, ป. 3-4 และ ป.5 ในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โรงเรียนละ 3 คน (ระดับชั้นละ 1 คน) จำนวน 210 โรงเรียน ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 171 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 81.43 เป็นแบบ สอบถามที่สมบูรณ์ สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้แยกตามระดับชั้นได้ดังนี้ คือ

แบบสอบถามครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ชั้น ป.1-2 จำนวน 159 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75.71  
แบบสอบถามครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ชั้น ป.3-4 จำนวน 157 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 74.76  
แบบสอบถามครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ชั้น ป.5 จำนวน 162 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.14

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยคิดเป็นค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย แล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ชั้น ป.1-2 ส่วนใหญ่เป็นชายอายุ 26-30 ปี มีวุฒิทาง พลศึกษา ซึ่งวุฒิที่มีมากที่สุด คือ ปริญญาตรี (พลศึกษา) รองลงมาได้แก่ วุฒิ ป.กศ.สูง (พลศึกษา) เคยผ่านการสอนวิชาพลศึกษามานาน 3-4 ปี เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการสอนวิชาพลศึกษามา แล้ว และได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิชาพลศึกษาเพิ่มเติมจาก ตำราทางพลศึกษา โทรทัศน์ ห้องสมุด วิทยากร หนังสือพิมพ์ พลศึกษานิเทศก์ วารสารทางพลศึกษา วิทยุ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องกับทางพลศึกษา เพื่อครูและคู่มือครูมากขึ้นตามลำดับ

ครูสอนวิชาพลศึกษา ชั้น ป.3-4 ส่วนใหญ่เป็นชายอายุระหว่าง 26-30 ปี มีวุฒิทางพลศึกษา ซึ่งวุฒิที่มีมากที่สุด คือ ปริญญาตรี (พลศึกษา) รองลงมาได้แก่ ป.กศ.สูง (พลศึกษา) เคยผ่านการสอนวิชาพลศึกษามานาน 3-4 ปี เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการสอนวิชาพลศึกษามาแล้ว และได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิชาพลศึกษาเพิ่มเติมจากตำราพลศึกษา โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วิทยากร ห้องสมุด วารสารทางพลศึกษา พลศึกษานิเทศก์ วิทยุ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับทางพลศึกษา คู่มือครู และเพื่อนครู ตามลำดับมากน้อย

ครูสอนวิชาพลศึกษา ชั้น ป.5 ส่วนใหญ่เป็นชายมีอายุระหว่าง 26-30 ปี มีวุฒิทางพลศึกษา ซึ่งวุฒิที่มีมากที่สุด คือ ปริญญาตรี (พลศึกษา) รองลงมาได้แก่ ป.กศ.สูง (พลศึกษา) เคยผ่านการสอนวิชาพลศึกษามานาน 3-4 ปี เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการสอนวิชาพลศึกษามาแล้ว และได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิชาพลศึกษาเพิ่มเติมจาก ตำราทางพลศึกษา โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วารสารทางพลศึกษา วิทยากร ห้องสมุด พลศึกษานิเทศก์ วิทยุ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับทางพลศึกษา เพื่อนครูและคู่มือครู ตามลำดับมากน้อย

## 2. ปัญหาการสอนวิชาพลศึกษา ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

### 2.1 จุดประสงค์การเรียนรู้

ครูสอนวิชาพลศึกษา ชั้น ป. 1-2 ประสบปัญหาในการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนเคลื่อนไหวตามจังหวะดนตรีได้ ส่วนการสอนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ต่างๆ ประสบปัญหาน้อย

ครูสอนวิชาพลศึกษา ชั้น ป.3-4 และ ป.5 ประสบปัญหาน้อยในการสอน เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ทุกจุดประสงค์

### 2.2 การสอนตามเนื้อหาวิชาพลศึกษา

ครูสอนวิชาพลศึกษา ชั้น ป. 1-2 ประสบปัญหาในการสอนวิชาพลศึกษา ชั้นนี้เนื่องจากอุปกรณ์การเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ ในกิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐาน กิจกรรมการเล่นสมมุติ กิจกรรมเข้าจังหวะ กิจกรรมการเล่นแบบดัด และกิจกรรมการเล่นโลกโตน

ประสบปัญหา มาก อันเนื่องมาจากสถานที่เรียนไม่เพียงพอ สถานที่เรียนไม่เหมาะสมกับเนื้อหา และสถานที่เรียนอยู่ในสภาพไม่ดี ในการสอนกิจกรรมการเล่นโลกไวน

ประสบปัญหา มาก อันเนื่องมาจากผู้เรียนไม่มีทักษะพื้นฐานในการสอนกิจกรรมเข้าจังหวะ

และประสบปัญหาน้อย อันเนื่องมาจากผู้สอนไม่มีทักษะในการปฏิบัติตามเนื้อหา ผู้สอนไม่มีความรู้ในเนื้อหา ผู้สอนไม่มีความสามารถในการสอนตามเนื้อหา ผู้เรียนแต่งกายไม่เหมาะสมกับกิจกรรม ผู้เรียนไม่สามารถปฏิบัติทักษะตามครูสอนได้ ผู้เรียนไม่สนใจเรียน ผู้เรียนมีจำนวนมากเกินไป เวลาเรียนกิจกรรมมีมากเกินไป เวลาเรียนกิจกรรมมีน้อยเกินไป ในการสอนทุกกิจกรรม คือ กิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐาน กิจกรรมการเล่นสมมุติ กิจกรรมเกมเบ็ดเตล็ด กิจกรรมเข้าจังหวะ กิจกรรมการเล่นแบบฉลัด และกิจกรรมการเล่นโลกไวน

ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ชั้น ป.3-4 ประสบปัญหา มากในการสอนวิชาพลศึกษา อันเนื่องมาจากอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ สถานที่เรียนไม่เพียงพอ และสถานที่เรียนไม่เหมาะสมกับเนื้อหาในการสอนทุกกิจกรรม คือ กิจกรรมเกมเบ็ดเตล็ด กิจกรรมเข้าจังหวะ กิจกรรมยิมนาสติก กิจกรรมกีฬา กิจกรรมกรีฑา และกิจกรรมนันทนาการ

ประสบปัญหา มาก อันเนื่องมาจากสถานที่เรียนอยู่ในสภาพไม่ดี ในการสอน กิจกรรมเกมเบ็ดเตล็ด กิจกรรมยิมนาสติก กิจกรรมกีฬา และกิจกรรมกรีฑา

และประสบปัญหาน้อย อันเนื่องมาจากผู้สอนไม่มีความรู้ในเนื้อหา ผู้สอนไม่มีความสามารถในการสอนตามเนื้อหา ผู้สอนไม่มีทักษะในการปฏิบัติตามเนื้อหา ผู้เรียนไม่มีทักษะในการปฏิบัติตามเนื้อหา ผู้เรียนไม่มีทักษะพื้นฐาน ผู้เรียนไม่สนใจเรียน ผู้เรียนแต่งกายไม่เหมาะสมกับกิจกรรม ผู้เรียนมีมากเกินไป ผู้เรียนไม่สามารถปฏิบัติทักษะตามครูสอนได้ เวลาเรียนกิจกรรมมีมากเกินไป และเวลาเรียนกิจกรรมมีน้อยเกินไป ในการสอนทุกกิจกรรม คือ กิจกรรมเกมเบ็ดเตล็ด กิจกรรมเข้าจังหวะ กิจกรรมยิมนาสติก กิจกรรมกีฬา กิจกรรมกรีฑาและกิจกรรมนันทนาการ

ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ชั้น ป.5 ประสบปัญหา มากในการสอนวิชาพลศึกษา อันเนื่องมาจากอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ สถานที่เรียนไม่เพียงพอ และสถานที่เรียน

ไม่เหมาะสมกับเนื้อหาในการสอนทุกกิจกรรม คือ กิจกรรมเข้าจังหวะ กิจกรรมยิมนาสติก กิจกรรม กีฬาประเภทบุคคลและทีม กีฬาประเภทคู่และลาน กิจกรรมทดสอบสมรรถภาพทางกาย กิจกรรม ผลัดที่ยากขึ้น และกิจกรรมนันทนาการ

ประสบปัญหามาก อันเนื่องมาจากสถานที่เรียนอยู่ในสภาพไม่ดี ในการสอน ทุกกิจกรรมยกเว้นกิจกรรมเข้าจังหวะ

ประสบปัญหามาก อันเนื่องมาจากผู้เรียนไม่มีทักษะในการเรียน  
กิจกรรมยิมนาสติก

และประสบปัญหาน้อย อันเนื่องมาจากผู้สอนไม่มีความรู้ตามเนื้อหา ผู้สอน ไม่มีทักษะในการปฏิบัติตามเนื้อหา ผู้สอนไม่มีความสามารถในการสอนตามเนื้อหา ผู้เรียนไม่สนใจ เรียน ผู้เรียนแต่งกายไม่เหมาะสมกับกิจกรรม ผู้เรียนมีจำนวนมากเกินไป ผู้เรียนไม่สามารถ ปฏิบัติทักษะตามครูสอนได้ เวลาเรียนกิจกรรมมากเกินไป และเวลาเรียนกิจกรรมน้อยเกินไป ในการสอนทุกกิจกรรม คือ กิจกรรมเข้าจังหวะ กิจกรรมยิมนาสติก กิจกรรมกีฬาประเภทบุคคล และทีม กีฬาประเภทคู่และลาน กิจกรรมทดสอบสมรรถภาพทางกาย กิจกรรมผลัดที่ยากขึ้น และกิจกรรมนันทนาการ

### 2.3 การวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษา

ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ชั้นป.1-2 ประสบปัญหามากในการวัดและประเมินผล เนื่องจากขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ในการดำเนินการทดสอบ และช่วงเวลาในการดำเนินการทดสอบ มีน้อยเกินไป แต่เนื้อหาที่สอนมีมาก

และประสบปัญหาน้อย เนื่องจากผู้สอนไม่เข้าใจระเบียบและวิธีการวัดและ ประเมินผลวิชาพลศึกษา วิธีการวัดและประเมินผลที่ใช้อยู่ขณะนี้น้อยและซับซ้อนเกินไป ข้อสอบ ที่กลุ่มโรงเรียนกำหนดมาให้ให้นักเรียนสอบ ไม่ตรงกับเนื้อหาที่ผู้สอนสอนนักเรียน จำนวนนักเรียน มีมากเกินไป ยากแก่การดำเนินการทดสอบในภาคปฏิบัติ และหลักสูตรกำหนดเนื้อหาไม่สัมพันธ์กับ จุดประสงค์การเรียนรู้

ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ชั้นป.3-4 ประสบปัญหามากในการวัดและประเมินผล วิชาพลศึกษา เนื่องจากวิธีการวัดและประเมินผลที่ใช้อยู่ขณะนี้น้อยและซับซ้อนเกินไป ขาด



เครื่องมือและอุปกรณ์ในการดำเนินการทดสอบ และช่วงเวลาในการดำเนินการทดสอบมีน้อย แต่เนื้อหาที่สอนมีมาก

และประสบปัญหาน้อย เนื่องจากผู้สอนไม่เข้าใจระเบียบและวิธีการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษา ข้อสอบที่กลุ่มโรงเรียนกำหนดให้นักเรียนสอบไม่ตรงกับเนื้อหาที่ผู้สอนสอนนักเรียน จำนวนนักเรียนมากเกินไป หากแก่การดำเนินการทดสอบในภาคปฏิบัติ และหลักสูตรกำหนดเนื้อหาไม่สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้

ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ชั้น ป.5 ประสบปัญหามากในการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษา เนื่องจากวิธีการวัดและประเมินผลที่ใช้อยู่ขณะนี้ยุ่งยาก และซับซ้อนเกินไป ข้อสอบที่กลุ่มโรงเรียนกำหนดมาให้นักเรียนสอบไม่ตรงกับเนื้อหาที่ผู้สอนสอนนักเรียน ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ในการดำเนินการสอบ และช่วงเวลาในการดำเนินการทดสอบมีน้อยเกินไป แต่เนื้อหาที่สอนมีมาก

และประสบปัญหาน้อย เนื่องจากผู้สอนไม่เข้าใจระเบียบและวิธีการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษา จำนวนนักเรียนมีมากเกินไปหากแก่การดำเนินการทดสอบภาคปฏิบัติ และหลักสูตรกำหนดเนื้อหาไม่สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้

### 3. ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะในเรื่องการสอนวิชาพลศึกษาไว้หลายประการ ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้ คือ ทางโรงเรียนควรจะได้รับอุปกรณ์การเรียนการสอนตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างเพียงพอ และควรได้รับครูที่มีวุฒิทางพลศึกษา หรือจัดส่งครูที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษาให้ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการสอนวิชาพลศึกษา เพื่อมาสอนวิชาพลศึกษา โดยมีอัตราส่วนที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน สถานที่เรียนวิชาพลศึกษา ควรได้รับการปรับปรุงให้อยู่ในสภาพที่ดี และเหมาะสมกับเนื้อหากิจกรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตร นอกจากนี้ ผู้สอนวิชาพลศึกษา ควรได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้เกี่ยวกับวิชาพลศึกษาให้มากขึ้น ด้วยการได้รับเอกสารคู่มือต่าง ๆ ตลอดจนเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการสอนวิชาพลศึกษาอีกด้วย

สำหรับในด้านการวัดและประเมินผล ผู้ตอบได้ให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งพอสรุปได้ ดังนี้ คือ ทางโรงเรียนควรจะได้รับเครื่องมือและแบบทดสอบที่เป็นมาตรฐาน เพื่อใช้ในการดำเนินการวัดผล ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ควรจะได้รับการอบรมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล และคู่มือการวัดผล วิธีการวัดและประเมินผล ควรจะได้มีการปรับปรุงในเรื่องต่าง ๆ เช่น ให้ผู้สอนได้เป็นผู้วัดและประเมินผลเอง เพื่อแก้ปัญหาข้อสอบไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของผู้สอน สอนนักเรียน หรือให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาทุกโรงเรียน มีส่วนร่วมในการออกข้อสอบหรือแบบทดสอบ เวลาในการดำเนินการทดสอบควรแยกออกจากชั่วโมงสอน เพราะวิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่ต้องใช้เวลาในการฝึกทักษะ และการดำเนินการทดสอบในเวลาเรียนจะทำให้การสอนไม่ได้ออกผลเท่าที่ควร การวัดผลควรเพิ่มเวลาทดสอบให้มากขึ้น และลดเนื้อหาที่ซ้ำซ้อนให้ลดลง ทางโรงเรียนควรจะอำนวยความสะดวกในเรื่องแบบฟอร์ม การประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ รายชื่อนักเรียนแยกครูพิเศษ (พลศึกษา) เพื่อสะดวกในการประเมินผล

#### การอภิปรายผลการวิจัย

##### 1. รายละเอียดเกี่ยวกับตัวผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาทั้ง 3 ระดับชั้น คือ ป. 1 - 2, ป. 3-4 และ ป. 5 ส่วนใหญ่เป็นชาย อายุระหว่าง 26 - 30 ปี มีวุฒิปริญญาตรีทางพลศึกษา เคยผ่านการสอนวิชาพลศึกษามานาน 3 - 4 ปี และเคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับการสอนวิชาพลศึกษามาแล้ว ทำให้มีข้อน่าสังเกตได้ว่าครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่อาจจะต้องรับผิดชอบสอนทั้ง 3 ระดับชั้น เพราะจากผลการวิจัยที่ผ่านมาของวิโรจน์ มุทุกันต์<sup>1</sup> และของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ<sup>2</sup> พบว่า ครูพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมีไม่เพียงพอ ประกอบกับครูผู้สอนวิชาพลศึกษาดังกล่าวนี้ มีวุฒิต่างพลศึกษา จึงเป็นเหตุให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาต้องรับผิดชอบทั้ง 3 ระดับชั้น ผู้วิจัย เห็นว่าถึงแม้ว่าครูผู้สอนวิชาพลศึกษาจะมีวุฒิต่างพลศึกษาก็ตาม

<sup>1</sup> วิโรจน์ มุทุกันต์, "ปัญหาการสอนพลศึกษาในโรงเรียนเทศบาลของกรุงเทพมหานคร", หน้าบทคัดย่อ

<sup>2</sup> กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, การสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ปี 2520, หน้า 2 - 20

แต่หากว่า จะต้องรับผิดชอบชั่วโมงสอนมากเกินไป ก็ย่อมจะต้องมีผลต่อการเรียนการสอนอย่างแน่นอน เพราะครูไม่มีเวลาในการเตรียมตัวสอน ก็อาจเป็นเหตุให้การเรียนการสอนไม่บรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้ก็ได้

## 2. ปัญหาการสอนวิชาพลศึกษาในเรื่องจุดประสงค์การเรียนรู้

จากผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาไม่สามารถสอนให้นักเรียนเคลื่อนไหวตามจังหวะดนตรีได้ โดยปกติแล้วการที่ให้นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวตามจังหวะดนตรีได้จะต้องมีปัจจัยหลายอย่างอาทิเช่น นักเรียนจะต้องมีทักษะในการเคลื่อนไหวพื้นฐาน เช่น การเดิน การวิ่ง การกระโดด ฯลฯ อุปกรณ์เครื่องใช้จังหวะต่าง ๆ เช่น ท่อนไม้ กลอง เป้ คลับเป้ ฯลฯ ความสามารถในการฟังจังหวะของนักเรียน และความสามารถของครูผู้สอน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้หากขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดไปก็อาจจะมีผลทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุจุดประสงค์ตามที่ต้องการได้ จากผลการวิจัยครั้งนี้ ก็เช่นเดียวกัน พบว่า ในการสอนกิจกรรมเข้าจังหวะครูผู้สอนประสบปัญหา อันเนื่องมาจากอุปกรณ์การเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ และผู้เรียนไม่มีทักษะพื้นฐาน (ตารางที่ 13) ดังนั้น การที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาไม่สามารถสอนให้นักเรียนเคลื่อนไหวตามจังหวะดนตรีได้ จึงอาจเนื่องมาจากสาเหตุดังกล่าว เพราะจุดประสงค์ของการสอนกิจกรรมเข้าจังหวะ ก็เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเคลื่อนไหวตามจังหวะดนตรีได้

## 3. ปัญหาการสอนวิชาพลศึกษาตามเนื้อหา/กิจกรรมที่หลักสูตรกำหนด

จากผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาประสบปัญหาอันเนื่องมาจากอุปกรณ์การเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ ผู้วิจัย คิดว่าสาเหตุที่อุปกรณ์การเรียนการสอนมีไม่เพียงพอนั้น อาจเนื่องมาจากจำนวนอุปกรณ์มีน้อย แต่ผู้เรียนมีจำนวนมาก และมีสาเหตุที่น่าสนใจอีกประการหนึ่ง ก็คือ ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการใช้และสร้างอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพงษ์ศักดิ์ พูลศรี<sup>1</sup> ที่พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีความต้องการให้มีการอบรมและนิเทศการสอนวิชาพลศึกษาเพิ่มขึ้น ต้องการความช่วยเหลือทางด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน วิธีใช้และสร้างอุปกรณ์

<sup>1</sup> พงษ์ศักดิ์ พูลศรี, "การสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานคร", หนามพัตต์ย่อ

ทางพลศึกษา และจากผลการวิจัยของ วีระเวช ปะทะยศ<sup>1</sup> ที่พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ต้องการความช่วยเหลือจากพลศึกษานิเทศก์ โดยช่วยแนะนำการสอนแปลก ๆ ใหม่ ๆ และขอคำแนะนำในการผลิตอุปกรณ์พลศึกษาชั้นใช้เอง ทั้งนี้ เพราะผู้วิจัย คิดว่า ในการสอนพลศึกษาในบางระดับชั้น เช่น ป. 1 - 2 การสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อวางพื้นฐานในการเคลื่อนไหวเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น อุปกรณ์ที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนจึงอาจเป็นอุปกรณ์ที่หาได้ง่าย ๆ เช่น หอนไม้ ก้อนหิน ลูกเทนนิส ยางรถยนต์เก่า ฯลฯ แต่จากผลการวิจัยปรากฏว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาประสบปัญหา อันเนื่องมาจากอุปกรณ์การเรียนการสอนเป็นส่วนใหญ่เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นในการสอนเรื่องเกมเบ็คเต็คคเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ซึ่งถ้าผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีใช้และสร้างอุปกรณ์ชั้นใช้เอง ปัญหาในเรื่องอุปกรณ์มีไม่เพียงพอ อาจจะไม่เกิดขึ้นกับครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในระดับ ป. 1 - 2 ก็ได้

สถานที่เป็นส่วนประกอบอีกอย่างหนึ่งที่สำคัญยิ่งในการสอนวิชาพลศึกษา ทั้งนี้ เพราะพลศึกษาเป็นการศึกษาที่ใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวของร่างกายเป็นสื่อ เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ เช่นเกี่ยวกับการศึกษาแขนงอื่น ๆ ซึ่งสถานที่ดังกล่าวนี้ อาจจะมีเนื้อที่ไม่กี่ตารางเมตร หรือมีขนาดใหญ่ เช่น สนามกีฬาที่สามารถบรรจุคนได้เป็นหมื่น ๆ ก็ได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจกรรม นอกเหนือจากขนาดของสถานที่แล้ว สภาพของสถานที่ก็เป็นสิ่งสำคัญ เช่น ถ้าหากเป็นหลุมเป็นแอ่ง มีน้ำขัง พื้นผิวขรุขระ ซากร่มเงา ฯลฯ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้นับเป็นอันตรายมากสำหรับนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับประถมศึกษา เพราะเด็กในวัยนี้ เป็นวัยที่ต้องการการออกกำลังกายมาก และเป็นวัยที่ยังมีทักษะในการเคลื่อนไหวไม่เพียงพอ เหตุนี้ หลักสูตรประถมศึกษาจึงได้กำหนดให้มีการเรียนการสอนกิจกรรมต่าง ๆ ไว้หลายประเภท โดยมีจุดประสงค์ เพื่อที่จะให้ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการเคลื่อนไหวและกีฬา ประเภทต่าง ๆ ด้วย เหตุผลดังกล่าวจากผลการวิจัย จึงพบว่า ในการสอนกิจกรรมบางประเภท ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาประสบปัญหาอันเนื่องมาจากสถานที่เรียนมีไม่เพียงพอ สถานที่เรียนไม่เหมาะสมกับเนื้อหา และสถานที่เรียนอยู่ในสภาพไม่ดี ซึ่งปัญหาดังกล่าวจะพบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาระดับชั้น ป. 3 - 4

<sup>1</sup> วีระเวช ปะทะยศ, "ความต้องการนิเทศวิชาพลศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร", หน้บทคัดย่อ



และ ป.5 มากกว่าในระดับ ป. 1 - 2 ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะในการเรียนการสอนผลึกษาในระดับสูงขึ้นไป มีความจำเป็นต้องใช้สถานที่ที่มีลักษณะเฉพาะมากกว่าชั้นเล็ก ๆ อาทิเช่น ในระดับ ป. 1 - 2 เรียนทักษะพื้นฐานในการกระโดด ต่อมาในระดับสูงขึ้นไปเรียนกระโดดสูง กระโดดไกล เป็นต้น

นอกเหนือจากนี้ จากผลการวิจัยยังพบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาประสบปัญหาในการสอน เนื่องจากผู้เรียนไม่มีทักษะพื้นฐานในการเรียนกิจกรรมเข้าจังหวะในระดับประถมศึกษาปีที่ 1-2 และในการสอนกิจกรรมยิมนาสติกในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 เมื่อมาพิจารณาถึงกิจกรรมทั้งสองประเภทจะพบว่า การที่นักเรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนกิจกรรมทั้งสองประเภทนี้ได้ ผู้เรียนจะต้องมีทักษะในการเคลื่อนไหวพื้นฐานเป็นอย่างดี เช่น การวิ่ง การเดิน การกระโดด ฯลฯ มาแล้วเป็นอย่างดี โดยปกติแล้วกิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐานจะมีการเรียนการสอนในระดับ ป.1-2 แต่ในอดีที่ผ่านมารองเรียนส่วนใหญ่ใช้ครูประจำชั้น ซึ่งไม่มีวุฒิทางพลศึกษาเป็นผู้สอนผลึกษาในระดับนี้ ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า การสอนวิชาพลศึกษาของครูประจำชั้น มีการจัดการเรียนการสอนที่ไม่ก้าวหน้า การดำเนินการสอนในชั่วโมงยังขาดหลักและวิธีการทางพลศึกษา<sup>1</sup> ผู้วิจัย จึงมีความเห็นว่าอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนไม่มีทักษะพื้นฐานในกิจกรรมการเคลื่อนไหวก็ได้ ถึงแม้ในปัจจุบัน ครูส่วนใหญ่จะมีวุฒิทางพลศึกษาแล้วก็ตาม แต่ครูผู้สอนต้องมีหน้าที่รับผิดชอบชั่วโมงสอนมากเกินไป ก็อาจเป็นสาเหตุให้ผู้เรียนขาดทักษะได้เช่นเดียวกัน เพราะไม่มีเวลาในการเตรียมตัวสอน

##### 5. ปัญหาการสอนวิชาพลศึกษาในเรื่องการวัดและการประเมินผล

จากผลการวิจัยปรากฏว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาประสบปัญหาในการวัดและประเมินผลอีกประการหนึ่งคือ จากวิธีการวัดและประเมินผลที่ใช้ขณะนี้ยุ่งยาก และซับซ้อนเกินไป และช่วงเวลาในการทดสอบมีน้อยเกินไป แต่เนื้อหาที่สอนมีมาก ผู้วิจัยคิดว่าสาเหตุ อาจเนื่องมาจากหลักสูตรใน

<sup>1</sup> สวัสดิ์ ทรัพย์จำนงค์, "ปัญหาการสอนวิชาพลศึกษาตอนต้น ในจังหวัดพระนคร", หน้บาทคัดย่อ

ปัจจุบันได้กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน (กฎที่ 2) ผู้สอนซึ่งเคยชินกับการวัดผล เพื่อตัดสินผลการเรียน โดยมีได้นำผลจากการวัดผลไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน จึงเป็นเหตุให้ครูผู้สอนประสบปัญหาดังกล่าว

นอกจากนี้ ผู้สอนยังประสบปัญหาอันเนื่องมาจากขาดเครื่องมือในการดำเนินการทดสอบ และข้อสอบที่กลุ่มโรงเรียนกำหนดมาให้แก่โรงเรียนสอบไม่ตรงกับเนื้อหาที่ผู้สอนสอนนักเรียนที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากโรงเรียนในกลุ่มขาดการประสานงานกันที่ดี

#### ข้อเสนอแนะ

1. ทางกรุงเทพมหานคร ควรจัดอุปกรณ์การเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ตามเนื้อหา/กิจกรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตรให้ครบทุกโรงเรียน
2. ทางโรงเรียน ควรเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาได้มีความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การใช้และการผลิตอุปกรณ์ทางพลศึกษา
3. ทางโรงเรียน ควรจะได้ปรับปรุงสถานที่เรียนวิชาพลศึกษาให้อยู่ในสภาพที่ดี และเหมาะสมกับการประกอบกิจกรรมพลศึกษาประเภทต่าง ๆ
4. ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ควรจะได้เน้นการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในกิจกรรมพลศึกษาประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะกิจกรรมเข้าจังหวะและยิมนาสติก
5. กลุ่มโรงเรียน ควรจะจัดให้ผู้สอนวิชาพลศึกษาโรงเรียนในกลุ่มของตน ได้มีการสัมมนาถึงปัญหาการสอนวิชาพลศึกษา เพื่อจะได้ปัญหาที่เกิดขึ้น และร่วมกันแก้ไข เพื่อให้การสอนพลศึกษามีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น

#### ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

น่าจะได้มีการสำรวจปัญหาการสอนพลศึกษา ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนสังกัดอื่น ๆ เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงหลักสูตรในครั้งต่อไป